

N:o 16.

Af Herr Johan Anderson: Angående förstärkning af Riksbankens grundfond.

Enär Riksdagen för sin del redan beslutat att enskilda bankernas sedelutgifningsrätt i så måtto bör förminsкас, att sedelvalörer å 5 och 10 kronor skola indragas och att det nu mera ankommer på Kongl. Maj:t att bestämma när dessa indragningar böra ske; och Kongl. Maj:t redan funnit tiden vara inne att med detta års början de enskilda bankernas 5-kronorssedlar skola upphöra och lika sannolikt som troligt, att ej lång tid återstår förrän 10-kronorna få dela samma öde, har jag föreställt mig det vara Riksdagens oafvisliga pligt att så förstärka Riksbankens grundfond, sedelstock och metalliska valuta, att den kan fylla landets behof.

Då Riksbankens ofonderade sedelstock med detta år endast uppgår till 35 millioner kronor och metalliska kassan till 15 millioner, kan man tänka hvad svårighet som skulle uppstå, om Kongl. Maj:t, med anledning af föregående Riksdags beslut, skulle förordna om indragning af enskilda bankernas 10-kronorssedlar, helst då man ser och har sig bekant att i landsorterna nästan uteslutande hittills förekommit privatbankssedlar. — Om man hos kronans uppbördsmän gjorde förfrågningar, tror jag att de fleste af dem skulle upplysa att nio tiondedelar af uppbördsmedlen varit enskilda bankers sedlar.

Ehuru statens och landets finansiella ställning för närvarande ingalunda är den bästa och således ej är så lätt nu, som under mera gynnsamma år att skaffa tillgångar till Riksbankens utvidning, anser jag dock nödvändigheten bjuda, att under nu pågående riksdag för den statsregeringsperiod, som nu behandlas, påbörja utvidgningen och dermed år efter år fortfara intill dess att Riksbankens ofonderade sedelstock kan höjas till minst 50 millioner kronor.

Jag är ingen vän till hvad som till skuldsättning hörer, allra minst då det är fråga om statskulder. Andra länders erfarenhet äro för oss ett varnande exempel, men då fråga är om ett för vårt hela land nyttigt, fördelaktigt och oundvikligt företag, och andra utvägar äro svåra att finna, synes mig som upptagandet af ett lån vore oundvikligt och förty uti nu omrörda fråga lånevägen bör och måste beträdas.

Efter att sålunda hafva uttalat mina åsikter, får jag vördsammast hemställa,

att Riksdagen för sin del beslutar, att Riksbankens grundfond under år 1881 höjes från 30 till 35 millioner kronor, utom reservfonden, som fortfarande bör vara 5 millioner, och bankens sedelutgifningsrätt i mån af höjningen ökas.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 20 Januari 1880.

J. Anderson,
från Jönköpings län.

N:o 17.

Af Herr Jonas Jonasson i Gullaboås: Om underdånig framställning angående inställande af vapenöfningarne för 2:a klassens beväring under innevarande och nästa år.

Med åberopande af de motiv, som i motion N:o 50 vid sistlidna riksdag anförts, och med fästadt afseende å såväl Kongl. Maj:ts tal vid riksdagens öppnande detta år, nemligen: »att krisens förstörande